

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KLAIPĖDOS MEDICININĖS SLAUGOS LIGONINĖS GYDYTOJO GERIATRO PAREIGINIAI NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos Klaipėdos medicininės slaugos ligoninės (toliau – Ligoninė) gydytoją geriatrą priima į darbą, sudaro ir nutraukia su juo darbo sutartį, nustato darbo užmokestį Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka Ligoninės vyriausiasis gydytojas.
2. Gydytojas geriatras darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, Lietuvos medicinos norma MN 71:2023 „Gydytojas geriatras“, Ligoninės įstatais, vidaus tvarkos taisyklėmis ir šiais pareiginiais nuostatais.

II. KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI GYDYTOJO GERIATRO PAREIGYBEI

3. Gydytoju geriatru dirbti priimamas asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs gydytojo geriatro profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal gydytojo geriatro profesinę kvalifikaciją.
- 4.1. Gydytojas geriatras turi žinoti:
 - 4.1.1. sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo pagrindus;
 - 4.1.2. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
 - 4.1.3. medicinos statistikos pagrindus;
 - 4.1.4. sveikatos draudimo pagrindus;
 - 4.1.5. sveikatos teisės pagrindus;
 - 4.1.6. asmens duomenų apsaugos principus;
 - 4.1.7. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis.
5. Gydytojas geriatras turi išmanyti:
 - 5.1. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;
 - 5.2. žmogaus anatomiją, fiziologiją, patologinę fiziologiją;
 - 5.3. sveikos mitybos senyvame amžiuje pagrindus;
 - 5.4. senėjimo nulemtus organizmo pokyčius;
 - 5.5. senyvo žmogaus psichologijos ypatumus;
 - 5.6. skiriamų vaistinių preparatų veikimą, jų šalutinį poveikį, sukeliamas komplikacijas, farmakoterapijos senyvame amžiuje principus;
 - 5.7. daugiadalykės komandos darbo principus ir darbo su senyvo amžiaus pacientais principus;
 - 5.8. slaugos ir palaikomojo gydymo bei paliatyviosios pagalbos pagrindus;
 - 5.9. psichogeriatrijos pagrindus;
 - 5.10. medicininės reabilitacijos pagrindus;
 - 5.11. priešlaikinio senėjimo ir ligų prevenciją;
 - 5.12. ilgalaikio stebėjimo ir priežiūros bei asmens vadybos principus;
 - 5.13. asmens sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo principus ir pagrindinius rodiklius;
 - 5.14. įrodymais pagrįstos medicinos principus, mokslinės literatūros, metodinių rekomendacijų ir gairių pritaikymą praktikoje;
 - 5.15. darbų saugos reikalavimus savo darbo vietoje.
6. Gydytojas geriatras turi gebėti:

- 6.1. bendrauti su senyvo amžiaus pacientais ir jų artimaisiais;
- 6.2. rinkti epidemiologinę, ligos, gyvenimo, imunologinę, alergologinę, socialinę ir šeiminių anamnezę;
- 6.3. organizuoti ir koordinuoti asmens sveikatos priežiūros specialistų komandos (kineziterapeuto, ergoterapeuto, medicinos psichologo, gydytojo psichiatro, socialinio darbuotojo, logoterapeuto ar kitų specialistų pagal poreikį) darbą;
- 6.4. naudodamas geriatrines anketas, skales ir testus, skirtus funkciniam savarankiškumui, pažinimo funkcijoms, depresijai, sensorinėms funkcijoms, miego sutrikimams, eisenos ir pusiausvyros sutrikimams, mitybos būklės sutrikimams bei gyvenamajai aplinkai vertinti, atlikti išsamųjį geriatrinį ištyrimą;
- 6.5. interpretuoti laboratorinių, radiologinių, elektrokardiografijos, endoskopijų ir funkcinų tyrimų duomenis, atskiriant patologinius pakitimus nuo pokyčių, sąlygotų senėjimo;
- 6.6. atlikus išsamų geriatrinį tyrimą sudaryti į pacientą orientuotą gydymo ir priežiūros planą;
- 6.7. prioriteto principu sudaryti vartojamų medikamentų sąrašą;
- 6.8. rekomenduoti tinkamą mitybą ir parinkti mitybos paramos būdą esant mitybos sutrikimui;
- 6.9. rekomenduoti saugią ir funkcionalią aplinką, pritaikytą senyvam ar neįgaliam pacientui;
- 6.10. įvertinti institucionalizavimo poreikį;
- 6.11. sudaryti skiepų planą;
- 6.12. mokyti savirūpos pacientus ir jų šeimos narius ar globėjus;
- 6.13. įvertinti gebėjimą vairuoti senyvame amžiuje;
- 6.14. prieš numatomą operaciją įvertinti perioperacinių komplikacijų riziką ir sudaryti paciento ikioperacinės ir pooperacinės priežiūros planą.
7. Gydytojas geriatras pagal savo kompetenciją turi įtarti, diagnozuoti ir gydyti šias ligas, sveikatos problemas bei geriatrinius sindromus:
 - 7.1. anemijas: geležies, vitamino B12 stokos anemiją, kitas mitybinės kilmės anemijas, ūminę pohemoraginę anemiją bei anemiją, sergant kitomis lėtinėmis ligomis, krešėjimo defektus;
 - 7.2. endokrinines ir medžiagų apykaitos ligas: hipotirozę ir hipertirozę, cukrinį diabetą, dislipidemijas, hiperurikemiją, metabolinį sindromą;
 - 7.3. nepakankamą mitybą, vitamino D ir vitamino B12 stoką, folio rūgšties stoką;
 - 7.4. nutukimą;
 - 7.5. kraujo tūrio sumažėjimą (dehidrataciją), elektrolitų pusiausvyros sutrikimus;
 - 7.6. organinius ir simptominius psichikos bei nuotaikos sutrikimus: kraujagyslinę demenciją, demenciją, sergant Alzheimerio liga ar kitomis ligomis, lengvą kognityvinį sutrikimą, lengvo ir vidutinio sunkumo depresijos epizodus, generalizuoto nerimo sutrikimus, delyrą, somatoforminę autonominę disfunkciją;
 - 7.7. Parkinsono ligą ir antrinę parkinsonizmą;
 - 7.8. Alzheimerio ligą;
 - 7.9. miego sutrikimus;
 - 7.10. hipertenzines ligas;
 - 7.11. išeminę širdies ligą: stabilią ir nestabilią krūtinės anginą, kitas lėtinės išeminės ligos formas;
 - 7.12. plaučių emboliją;
 - 7.13. širdies ritmo ir laidumo sutrikimus: supraventrikulinę tachikardiją, prieširdžių plazdėjimą ir virpėjimą, prieširdines ir skilvelines ekstrasistoles, atrioventrikulinę, kairiosios ir dešinėsios Hiso pluošto kojytės blokadą;
 - 7.14. širdies funkcijos nepakankamumą;
 - 7.15. cerebrovaskulines ligas: lėtinę smegenų išemiją, praeinančius smegenų išemijos priepuolius, insultą ir jo pasekmes, kitas cerebrovaskulines ligas bei jų padarinius, periferinių kraujagyslių aterosklerozę ir trombozę;
 - 7.16. hipotenziją;
 - 7.17. kvėpavimo sistemos ligas: pneumoniją, lėtinės apatinių kvėpavimo takų ligas, kitas lėtinės obstrukcines plaučių ligas, astmą, bronhektazes, emfizemą, lėtinį kvėpavimo nepakankamumą;
 - 7.18. stemplės, skrandžio ir žarnų ligas: ezofagitą, gastroezofaginio reflukso ligą, stemplės opą, skrandžio opą, dvylikapirštės žarnos opą, gastrojejuninę opą, gastritą ir duodenitą, dispepsiją, lėtinį žarnų kraujotakos nepakankamumą, plonosios ir (ar) storosios žarnos divertikulinę ligą be

perforacijos ir absceso, Clostridioides difficile enterokolitą, dirgliosios žarnos sindromą, funkcinį viduriavimą;

7.19. tulžies pūslės ir kasos ligas: lėtinį cholecistitą, lėtinį pankreatitą;

7.20. odos ligas: niežulį (idiopatinį senatvinį niežulį), dilgėlinę, medikamentų sukeltą odos bėrimą, eritemą, odos kserozę;

7.21. jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligas: reumatoidinį artritą, psoriazines ir enteropatines artropatijas, podagrą ir kitas kristalines artropatijas, osteoartritą, reumatinę polimialgiją, sausąjį sindromą (Sjogren'o), nugaros osteochondrozę, spondiliozę, spondilopatijas, dorsopatijas;

7.22. osteoporozę;

7.23. nervų šaknelių ir rezginių ligas: galvos skausmo sindromus, trišakio nervo neuropatiją, nervų šaknelių ir rezginių suspaudimą, tarpslankstelių diskų ligas, poherpetinę neuropatiją, polineuropatiją, neramių kojų sindromą;

7.24. šlapimo sistemos ligas: šlapimo takų infekciją, ūminį ir lėtinį cistitą, ūminį ir lėtinį (kanalėlių) tubulointerstininį nefritą, ūminį inkstų funkcijos nepakankamumą, lėtinę inkstų ligą;

7.25. šlapimo nelaikymą;

7.26. išmatų nelaikymą;

7.27. šlapimo susilaikymą;

7.28. seilių sekrecijos sutrikimus (kserostomiją);

7.29. orofaringinę disfagiją;

7.30. sarkopeniją;

7.31. eisenos ir judėjimo sutrikimus;

7.32. vestibulinės funkcijos sutrikimus, gėrybinį paroksizminį svaigimą;

7.33. apalimą ir kolapsą;

7.34. lėtinį vidurių užkietėjimą;

7.35. senatvinio išsekimo (Frailty) sindromą;

7.36. lėtinio skausmo sindromą;

7.37. sepsį, nepatikslingos lokalizacijos bakterijų sukeltą infekciją;

7.38. simptomus ir požymius, susijusius su maistu ir mityba: anoreksiją, nepakankamą maisto ir vandens vartojimą dėl aplaidumo, nenormalų kūno masės mažėjimą;

7.39. vaistų sukeltus organų pažeidimus ir būkles, nepageidaujamą vaistų poveikį;

7.40. senyvo amžiaus paciento nepriežiūrą, prievartą (blogo elgesio sindromus);

7.41. pozicinio raumenų suspaudimo sindromą;

7.42. griuvimus;

7.43. pragulas.

8. Gydytojas geriatras privalo gerai mokėti lietuvių kalbą.

9. Gydytojas geriatras privalo gebėti savarankiškai planuoti ir organizuoti savo darbą, nustatyti prioritetines užduotis pagal atliekamų darbų eiliškumą ir savalaikiškumą, analizuoti, greitai priimti sprendimus, spręsti konfliktus, dirbti savarankiškai ir komandoje.

10. Gydytojas geriatras privalo būti nepriekaištingos reputacijos.

11. Gydytojas geriatras privalo turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

III. GYDYTOJO GERIATRO PAREIGOS

12. Gydytojas geriatras vykdo šias funkcijas:

12.1. teikia būtinąją medicinos pagalbą;

12.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, kvalifikuotai tiria, diagnozuoja ir gydo ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoja ir dalyvauja organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrina teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

12.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siunčia pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

12.4. bendradarbiauja su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

- 12.5. laikosi gydytojo profesinės etikos principų, gerbia pacientų teises ir jų nepažeidžia, saugo profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laiko konfidencialia;
- 12.6. tobulina profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
- 12.7. laikosi licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;
- 12.8. tvarko gydytojo geriatro praktikos dokumentus;
- 12.9. paaiškina gydytojo geriatro praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;
- 12.10. taiko tik medicinos mokslo įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;
- 12.11. naudoja tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus, užtikrina, kad medicinos priemonės būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;
- 12.12. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka teikia statistinius ir kitus atskaitomybės duomenis;
- 12.13. informuoja teisėsaugos institucijas apie visus atvejus, kai į Ligoninę kreipiasi arba pristatomas asmuo, kurio gyvybei kelia pavojų padaryti kūno sužalojimai, taip pat asmuo, kurio gyvybei pavojus negresia, tačiau jam padarytos durtinės, pjautinės, šautinės ar dėl sprogimo atsiradusios žaizdos arba kitokio pobūdžio kūno sužalojimai, kurie gali būti susiję su nusikaltimu;
- 12.14. nediskriminuoja kolegų ir pacientų dėl lyties, amžiaus, rasės, tautybės, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų;
- 12.15. organizuoja pasitarimus savo kompetencijos klausimais;
- 12.16. naudoja darbui skirtas priemones pagal paskirtį ir jas tausoja;
- 12.17. vengia asmeninių ir darbo interesų konfliktų, kenkiančių įstaigos vardui bei prieštaraujančių jos veiklos tikslams;
- 12.18. nedelsiant informuoja Ligoninės vyriausiąjį gydytoją apie iškilusias su įstaigos veikla susijusias problemas ir gresiančią žalą;
- 12.19. rengia pranešimus savo veiklos ir kompetencijų srityje;
- 12.20. dalyvauja Ligoninės ir kitų institucijų sudarytų darbo grupių, komisijų veikloje, posėdžiuose, pasitarimuose pagal savo kompetenciją;
- 12.21. periodiškai tikrinasi savo sveikatą teisės aktų nustatyta tvarka;
- 12.22. dirba nustatytu darbo laiku;
- 12.23. laikosi darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės, elektros saugos reikalavimų, žino veiksmus ekstremalių situacijų atvejais;
- 12.24. išeinant iš darbo ar atostogų, informuoja apie einamuosius darbus, perduoda dokumentus/darbo priemones tiesioginiam vadovui;
- 12.25. vykdo Ligoninės vyriausiojo gydytojo įsakymus, kitus su užimamomis pareigomis susijusius nenuolatinio pobūdžio Ligoninės vyriausiojo gydytojo pavedimus bei nurodymus;
- 12.26. atlieka kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV. GYDYTOJO GERIATRO TEISĖS

13. Gydytojas geriatras turi teisę:
- 13.1. verstis gydytojo geriatro praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;
- 13.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
- 13.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

- 13.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 13.5. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;
- 13.6. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;
- 13.7. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;
- 13.8. vykdydamas Lietuvos medicinos normoje nurodytą veiklą, tvarkyti paciento asmens duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka.
14. Gydytojas geriatras turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

V. GYDYTOJO GERIATRO ATSAKOMYBĖ

15. Gydytojas geriatras atsako už:
- 15.1. pareiginiuose nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse, darbo tvarkos taisyklėse, Ligoninės vyriausiojo gydytojo įsakymuose numatytų pareigų bei funkcijų kokybišką ir savalaikį vykdymą;
- 15.2. galiojančios medicinos normos MN 71:2023 nuostatų laikymąsi;
- 15.3. teisingos informacijos apie darbo rezultatus teikimą;
- 15.4. patikėtų materialinių vertybių saugojimą;
- 15.5. informacijos, kuri jam tapo žinoma ar prieinama dirbant Ligoninėje, konfidencialumą;
- 15.6. saugos darbe, priešgaisrinės saugos ir elektros saugos reikalavimų vykdymą;
- 15.7. dėl savo kaltės ir aplaidumo padarytą žalą.
16. Už savo pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą gydytojas geriatras atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Susipažinau, sutinku, vykdysiu:

(vardas, pavardė, parašas)